

نشریات تاراج‌گر

دکتر سیدعباس میرمالک*

چکیده:

نشریاتی وجود دارند که اصول و ملاحظات علمی و اخلاقی نشر را رعایت نکرده و ممکن است باعث قرار گرفتن نویسندگان مقالات در لیست سیاه شوند. گروهی از متخصصان مطرح از ده کشور در نشستی طولانی این نشریات را تعریف کرده‌اند. این نوشتار کمک به تشخیص این نشریات می‌کند.

واژه‌های کلیدی: نشریات تاراج‌گر، لیست بیل

زمینه و هدف

عنوان نشریات تاراج‌گر ابتدا توسط جفری بیل (Jeffery Beall) از دانشگاه کلورادو در سال 2010 به کار رفت و اشاره به مؤسسات نشر علمی نابابی است که توسط ناشرانی با دیدگاه کاملاً تبلیغاتی اداره می‌شوند. جوی بیل سپس لیستی از آنها از سال 2012 - 2017 تهیه کرد که به لیست بیل معروف شد.^{1،2،3،4،5،6،7،8،9،10،11،12،13،14،15،16،17،18،19،20،21،22،23،24،25،26،27،28،29،30،31}

در سال 2019 میزگردی با حضور خبرگان بین‌المللی تشکیل شد و از این نشریات به عنوان نمادهایی که به ازای دریافت هزینه، منافع شخصی را در الویت قرار داده و اطلاعات نادرست و گمراه‌کننده ارائه کرده و از شیوه‌های مناسب ویرایش و نشر منحرف شده، فاقد شفافیت بوده و از شیوه‌های تهاجمی و بی‌رویه مشخص می‌شوند یاد شده است.^{2،3} بعد از لیست معروف بیل راهنماهای دیگری هم برای افتراق نشریات سالم و بالقوه خلاف ارائه شده است. از این نشریات با عناوین دغل باز، فریب کار، گوش‌بر، نشریات کاذب و غلط انداز نیز یاد شده است.^{1،2،3،4،5،6،7،8،9،10،11،12،13،14،15،16،17،18،19،20،21،22،23،24،25،26،27،28،29،30،31}

هدف اصلی این نشریات کسب درآمد است. با فریب دادن نویسندگان مقالاتی کم ارزش و بدون بررسی و داوری دقیق به ازای دریافت مبلغی منتشر کرده و منافع خود را به نشر ارائه مطالب علمی قابل اعتماد ترجیح می‌دهند.¹³ برای برخی نویسندگان تداوم حرفه وابسته به ارائه مقالاتی است که چاپ شوند و به دنبال مؤسسات انتشاراتی هستند که تمام مقالات پذیرفته شده را چاپ کنند.^{5،7،8،9،10،11،12،13،14،15،16،17،18،19،20،21،22،23،24،25،26،27،28،29،30،31}

با این وجود توانایی نویسندگان در ارزیابی نشریات ناآشنا متفاوت است که باعث تداوم فعالیت تاراج‌گر می‌شود. در این نوشتار سعی می‌شود که اطلاعات مفیدی برای نویسندگان مقاله ارائه شود که اینگونه نشریات را تشخیص دهند. جدول 1 لیستی از ویژگی‌های این نشریات را ارائه می‌دهد.

* نویسنده پاسخگو: دکتر سیدعباس میرمالک

تلفن: 88787561

Email: SAM@Mirmalek.net

* استادیار گروه جراحی عمومی، دانشگاه علوم پزشکی آزاد اسلامی، واحد تهران

تاریخ وصول: 1401/06/01

تاریخ پذیرش: 1401/10/17

جدول 1- ویژگی‌های شایع نشریات تاراج‌گر

- ادعا می‌شود که داوری تخصصی باز در دسترس (نظرات داوران در اختیار خوانندگان قرار می‌گیرد) انجام می‌شود، ولی در عمل اینگونه نیست (برخی از نشریات تاراج‌گر هر چند وقت یکبار لیستی از مقالات داوری تخصصی شده منتشر می‌کنند).
- تبلیغ در اینترنت حاکی از کثرت مراجعه به نشریه (Impact Factor) که صحت ندارد.
- تبلیغ ارائه زمان‌بندی برای چاپ که واقعیت ندارد.
- چاپ مقالاتی که اشتباهات دستور زبانی داشته و ویراستاری نشده‌اند.
- چاپ هر نوع مقاله‌ای با کیفیت پائین به ازای مبلغی که ارتباطی به عنوان نشریه ندارد.
- هیئت تحریریه‌ای که وجود خارجی ندارد و یا کسانی که خودشان هم نمی‌دانند در هیئت تحریریه نشریه هستند.
- تقلید یا شبیه سازی از تارنماهای (Web Site) نشریات معتبر و شناخته شده.
- ارسال بسیار زیاد رایانامه (e-mail) به نویسندگان.
- ابراز اینکه دفتر نشریه در یک کشور می‌باشد، ولی آدرس اعلام شده در کشور دیگر است.
- رایانامه (e-mail) های ارسالی با خطاهای دستوری زیاد و سرعت اطلاعات.
- فقدان شفافیت در مورد روند پذیرش مقاله و هزینه به صورتی که نویسنده مقاله نمی‌داند که تا چاپ مقاله چقدر باید پرداخت کند.
- از نویسنده تعهد می‌گیرند که مقاله را برای پذیرش به انتشارات دیگری نفرستد.
- مقاله را قبل از اعلام به نویسنده منتشر می‌کنند و حتی وقتی که نویسنده از ارائه مقاله پشیمان شده باشد از سایت خود حذف نمی‌کنند.
- بدون اطلاع و اجازه از نویسنده مقاله را از سایت حذف می‌کنند.

چرا باید از این نشریات اجتناب کرد؟

برخی نویسندگان در ابتدای پس از دریافت ایمیل‌های متعدد درگیر این گونه نشریات می‌شوند و مقاله ارسال کرده و پیغام‌های مکرری دریافت کرده که این نشریه تمام مقالات را پذیرفته، داوری کرده و در مدت زمان باور نکردنی به چاپ می‌رساند. برای نویسندگان وسوسه کننده است که برای این نشریات که سرعت کار بالایی را ابراز می‌کنند مقاله ارسال کنند به خصوص اگر خودشان هم برای به چاپ رسیدن مقاله عجله داشته باشند.^{3و5و39-41}

با این وجود ارسال مقاله برای اینگونه نشریات میتواند با عواقب ناخوشایندی هم همراه باشد:

داوری‌های تخصصی کاذب به مباحثات علمی آسیب وارد می‌کند:

یکی از شایعترین موارد تقلب در کار این نشریات ابراز انجام داوری تخصصی است، در حالی که انجام نمی‌شود.

این کار باعث مشکلات عدیده‌ای در روند مباحث علمی می‌شود. مقالاتی با زمینه تحقیقاتی ضعیف که داوری تخصصی نشده‌اند و پس از چاپ اطلاعات غلط منتشر می‌کنند. مقالات با کیفیت پایین همراه با مطالب نادرست که احتمالاً داوری تخصصی هم ممکن است شده باشند، در این نشریات دیده می‌شوند. هنگامی که مقالات بدون داوری تخصصی همراه این مقالات چاپ می‌شوند، منجر به انحراف از خطوط اصولی تحقیقات می‌گردند.^{10و17و19و20}

انتشار مجله‌ای با مقالاتی با کیفیت پایین باعث سختی در جستجوی مقاله مناسب شده و اغلب توسط دیگران مورد استفاده (Citation) قرار نمی‌گیرد.^{4و21و22}

از آنجا که مجلاتی این چنین با کیفیت پایین غیرقابل اعتماد تلقی می‌شوند، محققان در زمینه کاری شما کمتر تمایل به جستجو در این گونه مجله‌ها هستند. زیرا که ممکن است، استناد به مقاله شما که در این نشریات چاپ شده توسط هیئت داوران قبول نشوند. خیلی از مراجع ثبت کننده مراجعه به مقاله (Citation) اینگونه نشریات را اندکس نمی‌کنند و در نتیجه محققان دیگر نمی‌توانند به مقاله شما دسترسی پیدا کنند.^{23و24}

شما ممکن است کلاهبردار تلقی شده، در لیست سیاه قرار گرفته و کارتان را از دست بدهید.^{43و42و43}
 هدف نشریات تاراج‌گر دریافت هزینه روند بررسی مقاله* (APC) است و حداقل کار برای بررسی مقاله انجام میدهند. گاهی فقط پذیرش مقالات پذیرفته شده نیست، بلکه شامل بدون اجازه برداشت مقاله از وب سایت غیرفعال نشریات، اعلام و پذیرفتن مقالاتی بدون امضای موافقت نویسنده مقاله هم می‌شود و از آنجایی که اغلب ناشران اصولی، مقالاتی که قبلاً چاپ شده‌اند را نمی‌پذیرند، ارسال مقاله برای نشریات تاراج‌گر حتماً اگر تصمیم به موافقت با چاپ آن را هم نداشته باشید، خطرناک است.

آیا ابزار یا روش‌هایی برای شناخت و اجتناب از نشریات تاراج‌گر وجود دارد؟

روش‌هایی برای شناخت و اجتناب از این نشریات وجود دارد. نگاهی گذرا به آرشیو نشریه و مشاهده مقالاتی خارج از موضوع، بررسی صورت وضعیت هزینه، روند بررسی مقاله* (APC) در پست الکترونیک مجله و یا فقط کنترل دستور زبان و املاي کلمات در نامه‌های الکترونیک نشریه کمک کننده است.^{44و26-23و3و5}
 ابزار و فهرست‌های کنترل دیگری هم وجود دارند. جدول 2 راهنمای‌های مفیدی در صحت ارزیابی اعتبار مجله و ناشر ارائه می‌کند. جدول 3 فهرستی از منابع اینترنتی برای کنترل کیفیت مجله است.^{46-44و29-27و5}
 چنانچه مطالب فوق در راهنمای شما برای اجتناب از این گونه نشریات کمکی نکرد، توصیه می‌شود از افرادی که خبره تماس با نشریات هستند، کمک بگیرید.

جدول 2- راهنمائی‌های کمک کننده به تشخیص مجله یا ناشر تاراج‌گر

<ul style="list-style-type: none"> - آیا اشتباهات املائی و دستور زبانی یا ویژگی‌های سوال برانگیز در وب سایت یا ایمیل‌های اغواکننده وجود دارد؟ - درج دقیق مراتب انجام داوری در وب سایت مشاهده می‌شود؟ - هزینه‌های داوری در وب سایت با دقت مشخص شده است؟ - آیا نشریه در پایگاه داده‌ها که شما استفاده می‌کنید، مثلاً Medline اندکس شده است؟ <p style="text-align: right;">نکته</p> <p>تمام مقالات در Pub Med و Medline اندکس نشده‌اند. برای چک کردن اندکس شدن مجله به NLM مراجعه کنید.</p> <ul style="list-style-type: none"> - امکان دسترسی راحت با ناشر وجود دارد؟ - شماره تلفن تماس کد کشوری که مجله از آنجا منتشر می‌شود را دارد؟ - آیا مجله از اعضای [The Committee on Publication Ethics (COPE)] و یا Directory of Open Access Journals (DOAJ) و Open Access Scholarly Publishers Association (OASPA) است؟

* Article Processing Charges

جدول 3- فهرست منابع آزاد و نیاز به ثبت نام کمک‌کننده به تشخیص نشریات تاراج‌گر

Free resources

ThinkCheckSubmit.org is a non-profit website with a step-by-step guide to evaluating journal quality.¹⁷

The Directory of Open Access Journals (DOAJ) is a non-profit database containing a searchable list of high-quality, peer reviewed open access journals in all scholarly disciplines.²⁵

The Committee on Publication Ethics (COPE) is a group of publishing organizations that agree to uphold certain standards ethical publishing practices. The COPE website provides a searchable database of reputable publishers and journals,²¹ guidance for authors and editors on addressing suspected misconduct,²⁶ and example cases and advice for authors that have dealt with predatory publishers.²⁷

SCImago Journal Rank is a free online database that provides measures of journal citation rates based on data in the Scopus database. Journals in SCImago can be sorted and filtered by subject, country, and open access status. Using SCImago can help you determine if a journal is actually indexed in a major citation database, and help you identify other high-quality journals in your subject area.²⁸⁻³⁰

For biomedical journals, you can check to see if a journal is in the **National Library of Medicine (NLM) Catalog**.¹⁹ If a journal's entry in the NLM Catalog is listed as "Currently indexed for MEDLINE," that means that all new articles published in this journal will appear in the citation database PubMed. If a journal is not in the NLM catalog or has an entry in the NLM Catalog but is **not** listed as indexed for MEDLINE, that may mean that it is either not considered a biomedical journal, or that it might not be considered a trustworthy journal.

Stop Predatory Journals is a crowd-sourced project that provides lists of potentially predatory journals and publishers, journals with names intended to imitate those of legitimate journals, and potentially fake or misleading journal metrics systems.³¹ However, the administration is anonymous so the process for labeling predatory publishers lacks transparency.

Subscription resources

Cabells International is a for-profit company that sells two subscription-based journal directories. **Cabells' Whitelist**, which contains journals verified to provide high-quality peer review and transparent business practices, and **Cabells' Blacklist**, which contains journals with questionable or problematic business practices.³² Both lists contain in-depth explanations for each entry, an explanation of their methods, and ways for users and publishers to report errors or appeal mis-categorizations.³³

Journal Citation Reports (JCR) is a journal analysis tool that is currently owned and maintained by Clarivate Analytics. JCR uses data from Web of Science, a subscription citation database also owned by Clarivate, to provide high-quality measures of journal impact metrics, including Journal Impact Factor (JIF).³⁴ This tool can help authors verify citation metrics for potentially predatory journals and identify high-quality journals in their field.

Abstract:

Predatory Journals

*Mirmalek S. A. MD**

(Received: 23 Aug 2022

Accepted: 7 Jan 2023)

Leading scholars and publishers from ten countries have agreed a definition of predatory publishing. We present an article review leading to a guide for recognition of these journals.

Key Words: Predatory Journals, Bill's List

* *Assistant Professor of General Surgery, Islamic Azad University of Medical Sciences, Boali Hospital, Tehran, Iran*

References:

1. <https://Libguides.mie.edu.sg> Oct 18 2021.
2. Eur J Anaesthesiol 2022; 39: 299-301.
3. Nature vol 576, 12 December 2019.
4. <https://Beallist.net>.
5. <https://mdanderson.libaswers.com>
6. <https://aim.your.ir>iam-8215>.
7. <https://www.mcbl.mih.gov>pmc>
8. <https://www.interacademies.org>
9. <https://Libguides.usask.ca>
10. <https://guides.library.usciem.ces.edu>
11. <https://bmyopem.bmj.com>
12. <https://www.springer.com>
13. Beall J Predatory publishers are corrupting open access. Nature September 12, 2012. 2012; 489(7415): 179. doi: 10.1038/489179a [PubMed] [CrossRef] [Google Scholar].
14. Beall J What I learned from predatory publishers. Biochimica Medica. 2017; 27(2): 273-278. doi: 10.11613/bm.2077.029 [PMC free article] [PubMed] [CrossRef] [Google Scholar].
15. Chawla D The undercover academic keeping tabs on 'predatory' publishing. Nature March 16, 2018. 2018; 555: 422-423. Accessed February 28, 2020 [PubMed] [Google Scholar].
16. Frandsen TF. Why do researchers decide to publish in questionable journals? A review of the literature. Learned Publishing. January 2019; 32(1):57-62. doi: 10.1002/leap.1214 [CrossRef] [Google Scholar].
17. Björk B-C, Kanto-Karvonen S, Harviainen JT. How frequently are Articles in Predatory Open Access Journals Cited. arXiv.org December 21 2019. <https://arxiv.org/abs/1912.10228> Accessed February 28, 2020 [Google Scholar].
18. Bohannon J who's Afraid of Peer Review? Science. 2013; 342(6154): 60-65. doi: 10.1126/science.342.6154.60 [PubMed] [CrossRef] [Google Scholar].
19. Shamseer L, Moher D, Maduekwe O, et al. Potential predatory and legitimate biomedical journals: can you tell the difference? A cross-sectional comparison. BMC medicine. March 16 2017; 15(1): 28. doi: 10.1186/s12916-017-0785-9 [PMC free article] [PubMed] [CrossRef] [Google Scholar].
20. Eriksson S, Helgesson G. The false academy: predatory publishing in science and bioethics. Medicine, health care, and philosophy. October 7 2016. doi: 10.1007/s11019-016-9740-3 [PMC free article] [PubMed] [CrossRef] [Google Scholar].
21. Masic I Predatory Publishing - Experience with OMICS International. Medical Archives. October 2017; 71(5): 304-307. doi: 10.5455/medarh.2017.71.304-307 [PMC free article] [PubMed] [CrossRef] [Google Scholar].
22. Sorokowski P, Kulczycki E, Sorokowska A, Pisanski K. Predatory journals recruit fake editor. Nature. March 22 2017; 543(7646): 481-483. doi: 10.1038/543481a [PubMed] [CrossRef] [Google Scholar].
23. Chambers AH. How I became easy prey to a predatory publisher. Science. May 9 2019. doi: 10.1126/science.caredit.aax9725 [PubMed] [CrossRef] [Google Scholar].
24. Wilkinson TA, Russell CJ, Bennett WE, Cheng ER, Carroll AE. A cross-sectional study of predatory publishing emails received by career development grant awardees. BMJ open. May 19 2019; 9(5): e027928. doi: 10.1136/bmjopen-2018-027928 [PMC free article] [PubMed] [CrossRef] [Google Scholar].
25. Clemons M, de Costa ESM, Joy AA, et al. Predatory Invitations from Journals: More Than Just a Nuisance? The oncologist. February 2017; 22(2): 236-240. doi: 10.1634/theoncologist.2016-0371 [PMC free article] [PubMed] [CrossRef] [Google Scholar].
26. Beall J Predatory publishers are corrupting open access. Nature. September 12, 2012. 2012; 489(7415): 179. doi: 10.1038/489179a [PubMed] [CrossRef] [Google Scholar].
27. Committee on Publication Ethics (COPE). Withdrawal of accepted manuscript from predatory journal. 2016; <https://publicationethics.org/case/withdrawal-accepted-manuscript-predatory-journal>. Accessed March 26, 2020.
28. Beall J "Predatory" Open-Access Scholarly Publishers. The Charleston Advisor. 2010; 11(4): 10-17. <https://www.ingentaconnect.com/content/charleston/cadv/2010/00000011/00000004/art00005> Accessed March 28, 2010 [Google Scholar].
29. Think. Check. Submit. Think. Check. Submit <https://thinkchecksubmit.org/>. Accessed February 28, 2020.
30. Think. Check. Submit. Check <https://thinkchecksubmit.org/check/>. Accessed February 28, 2020.
31. NLM Catalog. National Library of Medicine. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/nlmcatalog>. Accessed February 28, 2020.
32. Williamson PO, Minter CIJ. Exploring PubMed as a reliable resource for scholarly communications services. J. Med. Libr. Assoc January 2019; 107(1): 16-29. doi: 10.5195/jmla.2019.433 [PMC free article] [PubMed] [CrossRef] [Google Scholar].
33. Camacho M, Reckley LK. Predatory journals: Enough is enough. The Laryngoscope. April 15 2018; 128(7): 1510. doi: 10.1002/lary.27178 [PubMed] [CrossRef] [Google Scholar].
34. Open Access Scholarly Publishers Association (OASPA). Open Access Scholarly Publishers Association. <https://oaspa.org>. Accessed February 28, 2020, 2020.

35. Directory of Open Access Journals (DOAJ). Directory of Open Access Journals. <https://doaj.org>. Accessed February 28, 2020.
36. Strinzel M, Severin A, Milzow K, Egger M. Blacklists and Whitelists To Tackle Predatory Publishing: a Cross-Sectional Comparison and Thematic Analysis. *mBio*. June 4, 2019. 2019; 10(3). doi: 10.1128/mBio.00411-19 [PMC free article] [PubMed] [CrossRef] [Google Scholar].
37. Directory of Open Access Journals (DOAJ). About DOAJ. <https://doaj.org/about>. Accessed February 28, 2020.
38. Committee on Publication Ethics (COPE). Guidance. <https://publicationethics.org/guidance>. Accessed February 28, 2020.
39. Committee on Publication Ethics (COPE). Case. <https://publicationethics.org/guidance/Case>. Accessed February 28, 2020.
40. SCImago Journal & Country Rank. <https://www.scimagojr.com/>. Accessed March 28, 2020.
41. Wallace WA. Publish and be damned: the damage being created by predatory publishing. *The bone & joint journal*. May, 2019. 2019; 101-B(5): 500-501. doi: 10.1302/0301-620x.101b5.Bjj-2018-1330.R1 [PMC free article] [PubMed] [CrossRef] [Google Scholar].
42. Sun L Journals removed from DOAJ appearing within SCImago's ranks: A study of excluded journals. *Learned Publishing*. July 2019; 32(3): 207-211. doi: 10.1002/leap.1216 [CrossRef] [Google Scholar].
43. Stop Predatory Journals. List of Predatory Journals. <https://predatoryjournals.com/journals/>. Accessed February 28, 2020.
44. Cabells International. Cabells International. <https://www2.cabells.com/>. Accessed February 28, 2020.
45. Shugar DH, Kane I. Predatory journal accepts gibberish. *Nature*. April 2019; 568(7752): 316-316. doi: 10.1038/d41586-019-01207-5 [PubMed] [CrossRef] [Google Scholar].
46. Web of Science Group. Journal Citation Reports. <https://clarivate.com/webofsciencegroup/solutions/journal-citation-reports/>. Accessed February 28, 2020.